

A black and white portrait of a man with a full, dark beard and mustache, wearing glasses. He is looking directly at the camera with a slight smile. He is wearing a dark, textured jacket over a light-colored shirt and a dark tie. The background is out of focus, showing some foliage.

Er gaat

Monshouwerlaan

Dr. Dirk Monshouwer, predikant te Hoevelaken van 1975-2000

**een dominee
voorbij...**

Protestantse Gemeente De Eshof

Er gaat

Monshouwerlaan

Dr. Dirk Monshouwer, predikant te Hoevelaken van 1975-2000

**een dominee
voorbij...**

Inhoud

Voorwoord	7
Er gaat een dominee voorbij	11
Een kwart eeuw herder en leraar	
in Hoevelaken	21
De sleutel in het slot	30
Dirk Monshouwer Stichting	33
Protestantse Gemeente De Eshof	37
Korte biografie Dirk Monshouwer	39

Voorwoord

In Hoevelaken zijn diverse mensen vereeuwigd door een straatnaam. Soms omdat ze gewoon aan een laantje woonden, zoals de familie Hilhorst aan het Laantje van Hilhorst. Maar meestal toch omdat deze mensen iets betekend hebben binnen de dorpsgemeenschap. Mensen uit de vroege geschiedenis van het dorp, zoals Otward, Remvard, Hemelric en Heribert, maar ook inwoners uit de meer recente geschiedenis, zoals bankier Cornelis Johannes Karel van Aalst en politicus jhr. mr. Jan Elias Nicolaas van Lynden. Of Jan Jacob Antonie Goeverneur, geboren in Hoevelaken en later bekend als letterkundige, dichter en kinderboekenschrijver. Van zijn hand zijn onder andere 'Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen' en kinderliedjes als 'In een groen, groen knollen-knollenland' en 'Toen onze mop een mopje was'.

Het zijn slechts enkele voorbeelden van dorpelingen die we tot in lengte van jaren in onze navigatieapparatuur in kunnen tikken.

Onder hen ook onderwijzers, dokters en dominees. Zo blijft onderwijzer en verzetsheld Frans Tromp op ons netvlies gegrift vanwege de Frans Tromplaan. Ook een plaquette in de Schimmelpenninck van der Oyeschool houdt zijn herinnering levend. En de Dr. F. W. Klaarenbeeksingel doet ons nooit de dorpsdokter vergeten die zijn patiënten soms eigenhandig verlost van pijnlijke kiezen en als therapie 'doorverwees' naar cultuurboerderij Sparrendam die hij zelf opgezet had.

Tot de dominees op onze straatnamenbordjes behoort predikant Frederik Kijftenbelt. Hij leeft voort door de Kijftenbeltlaan. In 2013 heeft de gemeente Nijkerk de naam nog gecorrigeerd.

De straat heette vanaf 1950 de Kyftenbeltlaan, maar die y bleek historisch niet juist.

Bij Frederik Kijftenbelt voegt zich nu een tweede dominee die in Hoevelaken vereeuwigd wordt via een straatnaam: Dr. Dirk Monshouwer. Via de Monshouwerlaan is deze naam aan de vergetelheid onttrokken.

Wie was Dirk Monshouwer?

Als Protestantse Gemeente De Eshof vertellen we graag wie 'onze Dirk' was. Van 1975 tot zijn overlijden in 2000 was hij het gezicht van onze kerkgemeenschap. In 25 jaar groeide hij uit tot een geliefde dominee en gewaardeerd bijbelwetenschapper. Een bruggenbouwer die verschillende geloofsgezindten bij elkaar bracht.

Daarom bieden we u graag dit boekje aan.

*Kerkenraad Protestantse Gemeente De Eshof
1 juni 2016*

Foto Carel Gijsen

*Daags na het overlijden
van Dirk Monshouwer op 9 oktober 2000
schreef Ben de Graaf,
nu actief als Ben Tekstschrijver,
een In Memoriam voor de Stad Nijkerk.*

Dit artikel leest u hier.

Afscheid van Dirk Monshouwer

Er gaat een dominee voorbij

*Een mens, die mensen vergezelt,
het heilige verhaal vertelt,
is voor een tijd een plaats van God,
zoals de dichter het al zei:
er gaat een dominee voorbij.*

Op zondag 4 juni 2000 sta ik na de kerkdienst voor een aantal oude, tentoongestelde foto's uit het verleden van kerkgemeenschap De Eshof. Op de dinsdag ervoor hadden kerkleden feestelijk het 25-jarig jubileum van hun kerk gevierd. Dirk Monshouwer heeft zo-even in zijn preek afgerekend met de term 'toeval bestaat niet'. Over het blinde lot dat ieder van ons kan treffen, maar dat nooit aan God toegeschreven mag worden. Dat God niet hier en daar met wat ziekte en verderf strooit, willekeurig of – nog erger – met een bepaalde bedoeling. Vreselijke gemeenschappen, volgens hem.

Toevallig staat Dirk naast me als mijn oog valt op een oude foto, waarop vooral zijn lange

haren opvallen. ‘Daar was je nog echt de hippie uit Amsterdam’, zeg ik enigszins jolig. Hij reageert nauwelijks, zijn blik lijkt naar binnen te slaan. Vreemd, denk ik. Zo ken ik Dirk niet. Een week later begrijp ik zijn reactie. Dan maakt Jan Duijnhouwer, voorzitter van de kerkenraad, aan de gemeenteleden bekend dat een klein kankergezwel op Dirks rug kwaadaardig om zich heen heeft gegrepen. Dit melanoom was twee jaar eerder verwijderd en niets wees erop dat hij zich zorgen hoefde te maken.

Ruim vier maanden later overlijdt ds. Dirk Monshouwer op 52-jarige leeftijd. Op maandag 9 oktober, de dag dat de Joden Jom Kippoer vieren, de Grote Verzoendag. Dirk publiceerde enkele keren over deze voor de de Joden belangrijkste feestdag.

‘Het zou me niet verbazen als hij heeft beseft wat voor dag het was’, zegt zijn collega Ellie Boot tijdens de uitvaartdienst, afgelopen vrijdag in een volle Bergkerk in Amersfoort. Een dag eerder al hebben zijn gemeente en vele dorpsbewoners in een Avondwake in een stampvolle Eshof afscheid van hem genomen.

Amsterdams studentenleven

Op 16 november 1975 wordt domineesoon Dirk Monshouwer bevestigd als predikant en doet hij zijn intrede in de Hervormde Deelgemeente te Hoevelaken. Hij is dan getrouwd met Elly Bakker en komt rechtstreeks uit het Amsterdamse studentenleven naar het Veluws getinte Hoevelaken. Op dat moment is door de hervormden en gereformeerden net een nieuw gebouw betrokken, maar van een federatie is nog geen sprake. Samen op Weg is nog ver weg. Alleen jeugdwerk doen de beide kerken samen.

Dirk vertelt later dat een liturgisch detail de beroepingscommissie over de streep helpt. Tijdens het zingen van de geloofsbelijdenis gaat hij tussen de kerkgangers staan. ‘Want’, zegt hij, ‘een geloofsbelijdenis zing je samen, daar is geen voorganger bij. Dan kan ik voor mijn gevoel niet achter de liturgische tafel blijven staan.’

Iemand van de beroepingscommissie merkt dat op en zegt later: ‘Hij begrijpt wat we bedoelen.’

Het begin in Hoevelaken is wennen, van beide kanten. Hij draagt spijkerbroeken, heeft lange haren en zit thuis op zitzakken. Aan zijn raam hangt een grote poster van de PvdA. ‘Dat moet

toch kunnen', denkt hij. Maar veel behoudende dorpelingen denken daar anders over. Ook de 'tale Kanaäns', de bijbelse taal die de hervormde Veluwnaar vertrouwd in de oren klinkt, is hem vreemd. De hervormde bonders hebben het over de bevindelijkheid, spreken over de verborgen omgang met God. 'Dat waren voor mij antieke woorden, die ik helemaal niet kende en waar ik vrij argeloos tegenover stond', zegt hij later in een interview. 'Intussen heb ik ontdekt dat onder bevindelijkheid oppervlakkigheid kan schuilen, maar soms ook heel diep geloof.'

Dirk past zich geleidelijk aan en wordt milder in zijn oordeel. Ook gaat hij contacten met de oude dorpskerk niet uit de weg. Hij schrijft zelfs een boek samen met Henk Vreekamp, oud-Hoevelaker en telg uit de bondskerk. Ze openen elkaar de ogen en er is wederzijds respect. 'De gesprekken met Dirk waren een oase van rust temidden van de jachtige vergadercultuur waarin ik dagelijks zit', aldus Henk Vreekamp. 'Door Dirk heb ik de waarde van de liturgie beter in het oog gekregen. Dat was een ontdekking voor mij.'

De samenkomst van de gemeente rond Schrift en Tafel, de liturgie dus, is belangrijk voor Dirk.

Daar moet je zorgvuldig mee omgaan, vindt hij. Zijn duidelijke mening hierover ervaren sommige mensen als star en dogmatisch. Maar gaandeweg wordt hij ook plooibaar en creatief. Een sprekend voorbeeld daarvan is de kerkdienst van 21 mei 2000, een van de laatste waarin hij voorgaat. In deze dienst dansen dansers uit Irian Jaya onder leiding van ds. John Wanane. Dirk is getroffen door hun cultuur en de bijbelse manier waarop ze hun hoofd boven water houden. Knap vervlecht hij hun optreden in de dienst en in zijn preek.

Domineemaniertjes

Waar Dirk een gloeiende hekel aan heeft, is het opzetten van een 'domineetoon' en het gebruiken van 'domineemaniertjes'. Hij is eerder verlegen dan haantje de voorste. Komt soms wat afstandelijk over, maar zijn mensenkennis is groot en hij voelt precies aan wanneer zijn komst gewenst is. En wie hem persoonlijk leert kennen, krijgt een heel ander beeld van hem dan verwacht. Dan blijkt het geen studeerkamer-geleerde te zijn die moeilijk met mensen om kan gaan. Dan ontdekken ze de mens die hij werkelijk is en die soms achter afstand en geleerdheid verborgen bleef.

Want geleerd is hij. Hij schrijft diverse boeken en is landelijk op allerlei terreinen actief. Als hij van zijn ziekte hoort, wil hij heel graag zijn laatste boek *The Gospels and Jewish Worship* nog afronden. Dat lukt. Enkele dagen voor zijn dood legt hij er de laatste hand aan. Gelukkig hebben de tumoren zijn denken tot het laatst toe nauwelijks aangetast.

Pater Adri Maat van de Paulusparochie gaat tijdens de avondwake ook in op zijn intellectuele bagage: 'Hij wist vaak meer van de rooms-katholieke kerk dan ik. Maar waar wist hij niet meer van.'

Adri Maat prijst ook zijn betrokkenheid bij de oecumene. 'Daar hebben we samen hard aan gewerkt. Dirk nam ons op sleeptouw. Hij was een van ons. Het was weldadig om zo Samen op Weg te zijn.'

Tijdens de uitvaart, als Dirk langs de Paulusparochie wordt gedragen, klinken de klokken, of ze zeggen willen: Dirk, sta op, we hebben je nodig om onze kerken nog dichter bij elkaar te brengen.

Het Samen op Weg-proces steunt hij waar hij kan. De hervormden en de gereformeerden in De Eshof federeren op 27 september 1987. De partners planten een es naast het kerkgebouw.

De toenemende samenwerking is niet zonder slag of stoot gegaan, maar Dirk is de stabiele factor. Zijn studeerkamer is voor veel mensen een uithuilplek, als er weer eens moeilijke gesprekken waren geweest in de verschillende kerkenraden. Zelf is hij daarbij ook meermalen onderwerp van kritiek. Zijn preken zouden bijvoorbeeld eentonig en niet te begrijpen zijn. Adri Maat: 'Niet iedereen begreep misschien altijd wat Dirk in zijn preken zei, maar iedereen voelde wel: hij begrijpt ons.'

Gemeentelid Aalt van de Pol: 'Ik ben blij dat ik Dirk tegengekomen ben. Vanouds kom ik uit de bondskerk en kende de oude bijbelverhalen. Maar Dirk kwam soms met een heel verrassende uitleg, waardoor je er anders tegenaan ging kijken. Dat waren vaak echt ontdekkingen.'

Christelijk respect

Dirk schuwt ook de openbare discussie niet. Dan maakt milde terughoudendheid plaats voor moed en durf. Met verve verdedigt hij in de plaatselijke krant de keuze van de kerkenraad om ook andere samenlevingsvormen dan het huwelijk in te zegenen. Of hij klimt in de pen in Trouw, bijvoorbeeld over de nieuwe bijbelvertaling of als bestuurslid van de Dr. K.H. Miskotte Stichting. Maar ook de kleine en grote

zaken in zijn woonplaats hebben zijn aandacht. Als hij het niet eens is met het Omega-teken op de nieuwe aula, laat hij dat publiekelijk weten. Zijn laatste wapenfeit wat dat betreft is de open ingezonden brief aan het gemeente-bestuur over het ambtsgebed. Hierin stelt hij dat het van meer christelijk respect getuigt om de raadsvergaderingen met een stil moment te beginnen, in plaats van iedereen, ook niet-gelovigen, te dwingen mee te doen aan een ambtsgebed.

Ook buiten de theologie heeft hij interesses. Met zijn tweede vrouw Wilma Feringa deelt hij de interesse voor kunst en literatuur, ze kijkt bewonderend toe als hij een uitgebreide modelspoorlijn bouwt of eigenhandig een stopcontact aanlegt. Jarenlang oefent hij dagelijks op de cello.

Nu is de trein definitief tot stilstand gekomen, de celloklanken weggestorven. Ver voordat voor ons gevoel het eindstation is bereikt en het muziekstuk aan zijn laatste noot toe was. We kunnen niet meer op hem terugvallen. Ik ook niet. Het gemis doet zich meteen voelen. Nu, met deze tekst bijvoorbeeld. Dirk was een man van de grondtekst, van de precieze formulering. Hij hield tijdens zijn

preken en in zijn geschriften niet van wauwelen en leuteren. Vorige keren, als ik een interview met hem had gehad, kon ik voor publicatie de tekst nog even laten lezen. Dat vond ik wel zo prettig. Nu gaat de tekst zonder zijn laatste aanwijzingen naar de drukker. God zegene de greep!

Een kwart eeuw herder en leraar in Hoevelaken

Op 16 november 1975 werd Dirk Monshouwer bevestigd als predikant en deed hij intrede in de Hervormde Deelgemeente te Hoevelaken. Juist in de zomer van dat jaar had deze gemeente een nieuw kerkgebouw betrokken. Het heette De Eshof en was neergezet voor de hervormden en gereformeerden samen, al kerkte men nog wel op verschillende tijden: vier maanden de hervormden vroeg (om 09.15 uur) en de gereformeerden laat (om 10.45 uur) – de volgende vier maanden omgekeerd.

Leerhuis

Al meteen vanaf het begin was er een leerhuis, in samenwerking met de gereformeerde en katholieke collega. Dirk nam de bijbels-theologische onderwerpen voor zijn rekening, de beide andere pastores de actualiteit en andere thema's. Doceren zat Dirk in het bloed; zijn kracht was dat hij het juiste moment aanvoelde waarop hij zich als docent terug

In 2001 verscheen de 'vriendenbundel' 'Liturgisch Centrum. Taal in Schrift en Eredienst. Opstellen voor Dirk Monshouwer'. De bundel werd onder redactie van Joop Boendermaker, Karel Deurloo, Jaap Goorhuis, Piet van Midden en Gerben Westra samengesteld ter gelegenheid van het 25-jarig ambtsjubileum van Dirk Monshouwer in november 2000. Het boek verscheen na zijn overlijden en kreeg daardoor het karakter van een gedachtenisboek.

In deze vriendenbundel schreef Ellie Boot, vanaf 1994 gereformeerd predikant in De Eshof, een hoofdstuk over Dirk Monshouwer, onder de titel 'Een kwart eeuw herder en leraar in Hoevelaken'.

Het artikel hiernaast bevat fragmenten hieruit. Ze geven een beeld van het leven en werken van Dirk Monshouwer in Hoevelaken.

moest trekken om een ander de ruimte te geven. Zijn vertrouwen in wat die ander op haar of zijn manier kon of deed, was groot.

Schrijven van preken

Zijn wetenschappelijke arbeid heeft nooit stilgestaan. Zo werkte hij de eerste jaren in zijn gemeente hard aan zijn proefschrift 'Markus en de Torah'. Naarmate zijn kennis en ervaring van teksten toenamen, schreef hij een preek bijna 'uit de losse pols'. Toch waren Dirks preken zeker geen 'losse flodders', maar zaten ze steeds vol doordenkers en verrassende invalshoeken. Hij schreef zijn preken ook altijd bewust uit. De dingen die gezegd moeten worden zijn juist té belangrijk om 'uit de losse pols' gezegd te worden, vond hij. Het komt aan op de nauwkeurige formulering. Sommigen hadden moeite met Dirks 'eentonige manier van praten' en 'de moeilijke preken'. Daar tegenover stonden anderen die naar Dirk hadden leren luisteren en in zijn stem de betrokkenheid en warmte hoorden die hem eigen waren. Er waren mensen die leerden zien dat achter die baard en al dat haar een gevoelige, verlegen en kwetsbare man schuilging.

Samen op Weg

Dirk Monshouwer droeg Samen op Weg een warm hart toe. Een stimulans voor hem daarbij waren zijn goede contacten met zijn gereformeerde collega's Dio Soeteman, Kees Kruijswijk Jansen, Meertien van Reenen en Ellie Boot. Maar de vorming van de uiteindelijke federatie van hervormden en gereformeerden verliep aanvankelijk allerm minst soepel. Er bleken vooral onder de gereformeerden heel wat bezwaarden, tegelijkertijd keken velen naar de fusie uit. Na het vertrek van ds. Kees Kruijswijk Jansen in 1983 bleef de Gereformeerde Kerk lange tijd zonder vaste predikant. In die periode bood Dirk spontaan aan om voortaan de vieringen van alle feestdagen te doen. Ook de catechese nam hij in zijn eentje op zich. En wie voor pastoraat een beroep op hem deed, kwam nooit tevergeefs.

Ook de contacten met de St. Paulusparochie werden door de jaren heen steeds hartelijker. Tot 2006 was aan deze kerkgemeenschap pater Adri Maat SDB (SDB: congregatie van de Salesianen van Don Bosco) verbonden. De Eshof en het Pauluscentrum deden veel activiteiten en vieringen samen.

Oecumenisch Leesrooster

Meertien van Reenen, in 1986 als gereformeerd predikant bevestigd, en Ellie Boot, die hem in 1994 opvolgde, en Dirk konden het goed met elkaar vinden. Bijvoorbeeld in hun enthousiasme over het volgen van het Oecumenisch Leesrooster. Zo genoten ze van de ervaring hoe je je kunt laten leiden door de doorgaande lezingen van bijbelgedeelten op het rooster – in plaats van in eigen wijsheid teksten te kiezen en de gemeente over te leveren aan jouw willekeur. Het leidde tot een geveugelde uitspraak van Dirk: ‘Frappant hoe de Schrift telkens weer past bij de actualiteit.’

Liturgie en leven

Voor Dirk waren liturgie en leven onlosmakelijk met elkaar verbonden. Verbanden leggen was een van zijn sterke kanten. Verbanden tussen bijbelteksten onderling, verbanden tussen liturgie en pastoraat, verbanden tussen (bijbel) lezen en leven. De samenkomst van de gemeente rond Schrift en Tafel, het hele liturgische spel, was voor Dirk iets waarmee zorgvuldig moest worden omgegaan. Niet dat het zó moet en niet anders, maar wel dat variaties en wijzigingen zin moeten hebben, anders kan het beter blijven zoals het is.

Rode draad

Voorzichtig zoekend naar een rode draad in Dirks theologie en prediking komen twee aandachtspunten naar voren. De eerste gedachte is dat God ‘gans anders is dan wij denken’. Wij kunnen Hem niet in onze broekzak steken. Via verrassende schriftuitleg laat hij keer op keer zien dat we denken het ene te lezen, maar dat er feitelijk iets heel anders staat.

De tweede gedachte is dat God in deze wereld werkt door middel van mensen. ‘Hij is erbij via de ander’, is een terugkerende uitspraak

van Dirk. Wij leren God kennen door die ander, maar pas op: zodra je zegt 'dát is God', zit je er gelijk weer naast. Want in een hokje stoppen kunnen we Hem niet.

Pastoraat

Reguliere huisbezoeken liet Dirk over aan contactpersonen en ouderlingen, maar het bijzondere pastoraat rekende hij tot zijn taak. Als iemand hem nodig had, was hij er direct. Hij had er een antenne voor om aan te voelen waar zijn komst gewenst was. Verschillende mensen hebben zich erover verbaasd dat hij precies op het goede moment bij hen kwam.

Wetenschappelijke belangstelling

In Hoevelaken heeft Dirk altijd de ruimte ervaren om naast zijn predikantschap ook zijn wetenschappelijke belangstelling de kans te geven. De rust die Hoevelaken hem gaf, gaf hem de energie om ook op andere terreinen actief te zijn, bijvoorbeeld in de Miskotte Stichting, de Sectie Eredienst van de Raad van Kerken, de redactie van het bijbels-theologisch tijdschrift 'Interpretatie' en het bijbelleesrooster 'De Eerste Dag'.

Vrije tijd

Dirk was handig met hout en elektriciteit. Dat kwam soms van pas als in De Eshof voor een advents- of veertigdagenproject praktische klussen opgeknapt moesten worden. Thuis bouwde hij een aantal boekenkasten en legde een modelspoorbaan aan. In paardrijden en cello spelen vond hij wekelijks ontspanning. Jaarlijks speelde hij met de cello mee tijdens de interkerkelijke kerstsamenzang in het 'Hoevelakens Symfonie Orkest'. In sommige kerkdiensten begeleidde hij hiermee de gemeentezang.

Stad en dorp

Dirk was in theologisch-wetenschappelijke zin een telg van de Amsterdamse school, maar stond in Hoevelaken ook midden in de samenleving. Tijdens zijn afscheid in 1994 omschrijft Meertien van Reenen zijn collega als volgt: 'Dirk is een echte dorpsdominee. Hij is op de hoogte van alles wat er gebeurt, van de dorpspolitiek, van bouw- en kapvergunningen, de tennisvereniging, het schoolbestuur en nog veel meer. Hij was geweldig nieuwsgierig, wilde alles weten. Waar mogelijk stak hij ook zelf de handen uit de mouwen. Zo is hij jaren voorzitter geweest van het 'Sociaal Beraad' in Hoevelaken,

Foto Koninklijke BDU, Barneveld

het overleg tussen de verschillende dienstverlenende beroepen en de lokale overheid. In alles zocht hij samenhang en zinvolle verbanden’.

Dirk Monshouwer is voor de Eshofgemeente 25 jaar lang een baken in alle stormen geweest. Wat zou hij er zelf van vinden dat nu een straatnaam naar hem vernoemd is? Dirk zou zeggen: ‘Ach, ik deed vooral wat ik de moeite waard vond en zinvol achtte.’

De sleutel in het slot

Er past een sleutel in het slot.
Een mens die mensen vergezelt,
het heilige verhaal vertelt,
is voor een tijd een plaats van God,
zoals de dichter het al zei:
er gaat een dominee voorbij.

De grote kerk wacht wit en stil
op zijn verlossend woord – in hem
krijgt dan de stilte Gods een stem,
wanneer hij bidt om Jezus wil
en preekt en doopt en breekt het brood
en roept het leven uit de dood.

Er gaat een dominee voorbij.
Het rust nog in het heiligdom,
wij mensen zien verwonderd om,
wij blijven horen wat hij zei,
zien wat hij was – een plaats van God,
een stem, een sleutel in het slot.

J.W. Schulte Nordholt

*'De mens is
voor een tijd
een plaats van God'*

Gerrit Achterberg

Dirk Monshouwer Stichting

Dr. Dirk Monshouwer was predikant én bijbelwetenschapper. Twee pijlers van zijn werkzame leven die voor Dirk onlosmakelijk met elkaar verbonden waren.

Alle wetenschappelijke publicaties van Dirk zijn geworteld in zijn dagelijkse werk in de Eshofgemeente. Het een kon in zijn ogen niet zonder het ander. Je kunt je als wetenschapper buigen over de vertaling van een grondtekst, maar die komt pas écht tot leven tijdens de eredienst in de kerk. Je kunt je als dominee verdiepen in de zegeningen van een leesrooster, omdat je de meerwaarde onderkent dat 'de Schriften in hun eigen orde worden gelezen', maar dat heeft alleen zin met een levende gemeente die meedoet. Zelf omschreef hij het aldus: 'Wat ik wetenschappelijk doe, moet ik ook aan de gemeente kunnen vertellen, en wat ik niet aan de gemeente kan vertellen, deugt wetenschappelijk niet.'

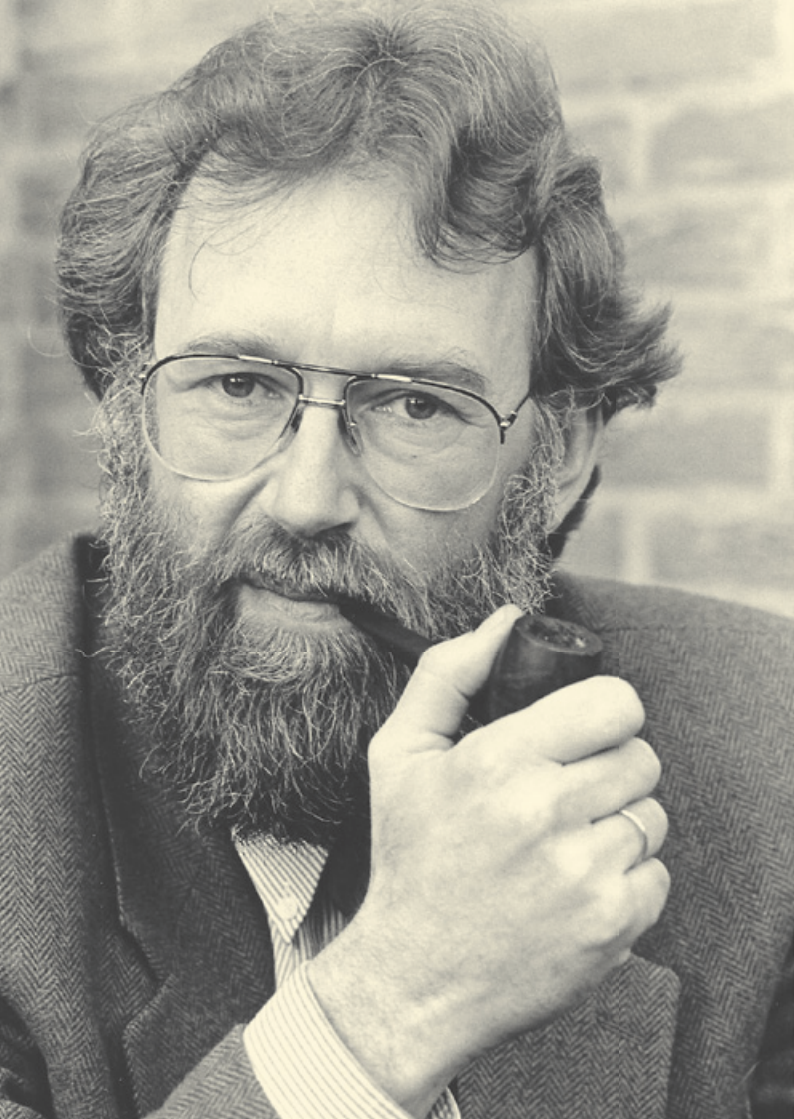

Foto Jon Kuiper

Predikant én bijbelwetenschapper. Als predikant stond Dirk binnen en buiten de kerkmuren middenin de samenleving. Ook de Monshouwerlaan maakt nu deel uit van de dorpsgemeenschap. Onopvallend, heel gewoon, maar belangrijk in het praktische leven van mensen.

Maar ook in zijn wetenschappelijk werk leeft Dirk Monshouwer tastbaar voort. Vanuit respect voor zijn belang als wetenschapper is na zijn dood in 2001 de Dirk Monshouwer Stichting opgericht. De stichting stelt zich ten doel 'bijbelvertalingen te vervaardigen ten dienste van eredienst en leerhuis'. Via een interactieve website kunnen theologen en andere geïnteresseerden hieraan meedoen. Dominees kunnen hier bijvoorbeeld bronnen induiken en inspiratie opdoen voor hun preek op zondag. Ook is uit naam van de Dirk Monshouwer Stichting een bijzondere leerstoel Bijbelse Theologie gevestigd aan de Vrije Universiteit in Amsterdam. De eerste hoogleraar die deze leerstoel bezette was prof. dr. Karel Deurloo (2003-2007). Vanaf 2007 bekleedt prof. dr. Joep Dubbink dit professoraat.

Meer informatie over de Dirk Monshouwer Stichting is te vinden op www.schriftlezing.nl.

Protestantse Gemeente De Eshof

De Protestantse Gemeente De Eshof is gevestigd in Hoevelaken. Hoevelaken telt ongeveer 9.000 inwoners en behoort tot de gemeente Nijkerk.

In Hoevelaken zijn vier kerkgenootschappen gevestigd:

- > Hervormde Gemeente te Hoevelaken en Stoutenburg;
- > Protestantse Gemeente De Eshof;
- > St. Paulusgeloofsgemeenschap;
- > Hersteld Hervormde Kerk 'Bethel'.

De Hervormde Gemeente te Hoevelaken en Stoutenburg en de Protestantse Gemeente De Eshof behoren tot de Protestantse Kerk in Nederland (PKN).

Foto Wendy de Kruijff

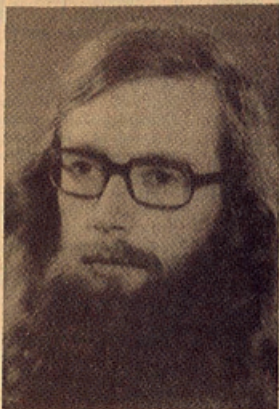
Korte biografie Dirk Monshouwer

Dirk Monshouwer wordt op 26 december 1947 geboren in Eersel (Noord-Brabant). Zijn vader is ook predikant. Hij verhuist op zijn vierde naar Brunssum (Limburg), doorloopt het gymnasium en studeert daarna theologie aan de Universiteit van Amsterdam.

Voor hij naar Hoevelaken komt, is hij aan de universiteit assistent bij de leerstoel Dogmatiek en werkt hij parttime in het Binnengasthuis in Amsterdam.

Op 16 november 1975 wordt hij bevestigd als predikant van de Buitengewone Wijkgemeente in Hoevelaken. In de zomer van dat jaar hadden de hervormden en gereformeerden net een nieuw kerkgebouw betrokken: De Eshof. De kerkdiensten zijn dan nog gescheiden, alleen op hoogtijdagen worden de diensten gezamenlijk gevierd. Sinds 1987 zijn de beide gemeenten Samen op Weg. Ook met de R.K. Paulusparochie ontstaat een warme band.

Bevestiging en intrede van Ds. D. Monshouwer

In een feestelijke dienst is op zondag 16 november j.l. Ds. Monshouwer als predikant van de Hervormde Gemeente Hoevelaken B.w.i.w. bevestigd. In deze nog zo jonge gemeente was het een feestelijke gebeurtenis dat, na het enige maanden geleden ingebruik genomen Prot. Kerkcentrum, nu ook een "vaste" voorganger aan de gemeente verbonden is.

Da. I.W.K. Lieferrink-Oberman, hier in Hoevelaken allerwegen bekend door haar pastorale werk in de wijkgemeente, bevestigde de nieuwe predikant. Zij herinnerde gemeente en predikant eraan wat het "ja" tegen elkaar zeggen betekent en moet inhouden.

Na de bevestiging en handoplegging, waarmee ook de verbondenheid met de Kerk als groter geheel tot uitdrukking komt, deed Ds. Monshouwer intrede met de prediking over Ezechiël 33: 1-20. De zeer verzorgde dienst werd voorbereid en uitgevoerd door de beide predikanten, verschillende ambtsdragers en gemeenteleden.

Bijzondere muzikale luister werd bijgezet door de cantorij van de Wijkgemeente, de Matinen cantorij uit Amsterdam, organist en het Marker koperkwartet, het geheel o.l.v. Wim Kloppenburg.

Na afloop van de dienst werden Ds. en Mevrouw Monshouwer toegesproken door de heer J.J. v.d. Wind namens de wijkgemeente, ds. J.M. Snijders namens de classis Harderwijk.

Ds. D. Soeteman namens de Gereformeerde Kerk, deken S.P.M. Hoorne-man namens de R.K. Paulusgemeenschap en burgemeester F. Hoekstra namens het gemeentebestuur van Hoevelaken. Naast het gebruikelijke welkom belichtten de sprekers de diverse aspecten en facetten van het predikantschap, zoals die zich wellicht in de toekomst zullen aftekenen.

In het dankwoord van Ds. Monshouwer werden de sprekers bedankt voor hun welgemeende woorden van welkom. De gemeenteleden werden bedankt voor de geweldige ontvangst en opvang die Ds. en Mevrouw Monshouwer hier ten deel waren gevallen.

Tijdens het nuttige van een kopje koffie in de ontmoetingsruimte feliciteerden de honderden aanwezigen de nieuwe predikant met het aanvaarden van zijn nieuwe werk hier in Hoevelaken.

Jarenlang is Dirk Monshouwer voorzitter van het 'Sociaal Beraad' in Hoevelaken en volgt hij de lokale politiek.

Naast zijn pastorale werk in Hoevelaken schrijft hij een aantal theologische boeken en publiceert hij artikelen in diverse tijdschriften.

Op 20 maart 1987 promoveert hij aan de Katholieke Hogeschool Amsterdam op zijn onderzoek 'Markus en de Torah. Een onderzoek naar de relatie tussen het evangelie en de synagogale lezingen in de eerste eeuw'. In het voorwoord van zijn proefschrift schrijft hij: 'Met ere wil ik vermelden dat de Hervormde Deelgemeente De Eshof te Hoevelaken steeds het belang van de schriftuurlijke eredienst heeft herkend én begrijpt dat er in de kerk ook gestudeerd moet worden.'

Bijna 25 jaar dient Dirk Monshouwer de Hervormde Deelgemeente en later de Samen op Weg-gemeente De Eshof. In 2000 wordt hij ernstig ziek. In oktober van dat jaar overlijdt hij.

Colofon

Dit boekje is uitgegeven door de Protestantse Gemeente De Eshof, ter gelegenheid van de onthulling van de straatnaam Monshouwerlaan, door de gemeente Nijkerk, op 1 juni 2016, met als toelichting: Dr. Dirk Monshouwer, predikant te Hoevelaken van 1975-2000.

Oplage 500 exemplaren

Tekst

ben
tekst
schrijver

Ben de Graaf

Ben Tekstschrijver

www.bentekstschrijver.nl

Ontwerp

studiofrisk

Wendy de Kruijff

Studio Frisk

www.studiofrisk.nl

Fotografie

Voor zover bekend staan de fotografen bij de foto vermeld. Waar we konden hebben we de rechthebbenden gevraagd om toestemming voor het plaatsen van de foto.

Drukwerk

Drukwerkdeal.nl

Niets uit deze uitgave mag op enige manier worden vereenvoudigd zonder voorafgaande toestemming van de Protestantse Gemeente De Eshof te Hoevelaken.

Er gaat

Monshouwerlaan

Dr. Dirk Monshouwer, predikant te Hoevelaken van 1975-2000

**een dominee
voorbij...**

Er zijn slechts enkele dorpelingen die we tot in lengte van jaren in onze navigatieapparatuur in kunnen tikken.

Dr. Dirk Monshouwer is er één van. Via de Monshouwerlaan is deze naam aan de vergetelheid onttrokken.

Wie was Dirk Monshouwer?

Als Protestantse Gemeente De Eshof vertellen we in dit boekje wie 'onze Dirk' was.

www.pgdeeshof.nl